

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

Minister-president Schoof
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

(088) 3610000
www.rechtspraak.nl

datum 4 juli 2024

Geachte heer Schoof,

Via deze weg wil ik u graag feliciteren met uw benoeming tot minister-president en de start van uw kabinet. Het hoofdlijnenakkoord legt de basis voor ambitieuze plannen en ik wens u en uw collega-ministers en staatssecretarissen veel succes met de verdere uitwerking hiervan in een regeerprogramma. Met deze brief wil ik graag kenbaar maken welke onderwerpen volgens de Rechtspraak de komende periode van groot belang zijn.

In de bijlage bij dit schrijven vindt u de [eerdere aanbevelingen](#) die wij deden aan toenmalig informateurs Dijkgraaf en Van Zwol. Wij brachten toen onder de aandacht dat Nederland een samenleving is die drijft op het vertrouwen dat mensen hebben in instituties en elkaar. Een belangrijke pijler onder dit vertrouwen zijn staatsmachten die, waar mogelijk, de onderlinge samenwerking zoeken, elkaar respectvol in positie houden en gezamenlijk het belang van de democratische rechtsstaat uitdragen. Het is belangrijk dat elke staatsmacht de verantwoordelijkheid neemt voor de taken die passen bij zijn positie binnen ons staatsbestel. Het is daarom goed om te zien dat in het hoofdlijnenakkoord expliciet wordt verklaard dat binnen de kaders van de democratische rechtsstaat zal worden gehandeld en dat in de constituerende vergadering van uw nieuwe kabinet *'is afgesproken dat het regeerprogramma (...) mede in het teken zal staan van wetgevingskwaliteit en van uitvoerbaarheid van beleids- en wetsvoorstellen.'*¹ Dit kan voorkomen dat we in een situatie belanden waarin rechters als hindermacht worden gezien, in plaats van noodzakelijke tegenmacht die de rechten van eenieder beschermt.

Zoals aangegeven dient ook de Rechtspraak bij te dragen aan het (beter) functioneren van de rechtsstaat. In dat licht hebben wij de afgelopen jaren gereflecteerd op onze rol in de Toeslagenaffaire en hebben wij indringend stilgestaan bij het functioneren van het familie- en jeugdrecht binnen de gerechten.

---

¹ [Eindverslag van formateur Van Zwol d.d. 1 juli 2024](#)

Raad voor de
rechtspraak

datum 4 juli 2024
pagina 2 van 2

Uit beide genoemde reflecties hebben wij lessen getrokken, die de burgers in Nederland ten goede moeten komen. Ook vraagt de samenleving om tijdige en digitaal toegankelijke rechtspraak die tegelijkertijd meer voorspelbaar is. Het is aan ons om dit te leveren, bijvoorbeeld door procedures begrijpelijk en inzichtelijk te maken. Dit is niet alleen belangrijk voor de direct betrokkenen, maar het sterkt ook de rechtsstaat in het algemeen. En dat is in eenieders belang.

Wij zijn ook blij in het hoofdlijnenakkoord te zien dat wordt geïnvesteerd in goed bestuur en de rechtsstaat. De Rechtspraak pleit al langere tijd voor een stabiele en robuuste begroting van de instituties die de rechtsstaat stutten. In de eerdergenoemde brief aan de informateurs gaven wij aan de komende jaren ten minste 60 miljoen euro extra nodig te hebben, onder andere voor investeringen in het familie- en jeugdrecht en om de hoge werkdruk terug te dringen. Maar het gaat niet alleen om extra geld. Het gaat ook om het verbeteren van de toegang tot de rechter, bijvoorbeeld door lagere griffierechten en de versterking van de rechtsbijstand en sociale advocatuur. En om de ruimte die de rechter heeft om zijn werk te kunnen doen. Deze dient niet te worden beperkt, zodat maatwerk mogelijk blijft als betrokkenen en de samenleving daar het meest bij zijn gebaat.

Ik wens u veel succes met het nemen van betekenisvolle beslissingen die onze samenleving verder helpen. Ik kijk ernaar uit om met u ook in uw huidige functie kennis te mogen maken, zodat we de komende kabinetsperiode als onafhankelijke staatsmachten naast elkaar kunnen staan met een gezamenlijk doel: het hooghouden van onze democratische rechtsstaat ten behoeve van de Nederlandse samenleving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak